

zdechl a žalobce jej tedy nemůže již vrátiti a protože zahynutí koně je náhodou, která podle Šu 1311 obč. zák. stihá žalobce jako držitele. Tento názor hájil sice ještě Stubenrauchův komentář, jehož se žalovaný dovolává, ale jinak je všeobecně uznán opak za správný (Ehrenzweig, System v § 323, Krasnopolski, Obligationenrecht, str. 137, Hasenöhr, Obligationenrecht, II. sv., str. 475, Mayr, Lehrbuch des bürgerlichen Rechtes, III. sv., str. 80 a jiné). Tento dovolateli nepříznivý názor vyhovuje také jediné povaze věci a spravedlnosti. Z důvodu správy se totiž smlouvy ruší se zpětnou platností ode dne kupu, a to tak, aby tehdejší stav byl zase obnoven. Je proto na zcizenou věc pohlížeti tak, jakoby přes zcizení byla zůstala částí jmění prodatele. Jeho stihá proto také právem nahodilý zánik věci (§ 1311 obč. zák.). Že v tomto případě zahynutí koně je přičítati pouhé náhodě, zjistil výslovně soud prvního stádu, jehož zjištění v tomto směru zůstalo opravným řízením nezměněno. Další jeho zjištění, že žalobce koně, znaje jeho vadu, prodal Josefu M-ovi, který zneužívaje koně jeho zdravotní stav ještě dále zhoršil, je vyvráceno zjištěním odvolacího soudu, že žalobce dal koně M-ovi jen, by ho živil, dovoluje s ním jezdit, by mu nohy nezdřevěněly, a že kůň zjištěnou vadou byl stížen již v době, když byl žalobci odevzdán.

Čís. 3771.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Zaměstnanec na velkém majetku pozemkovém nemá nároku na zaopatřovací požitky proti vlastníku velkostatku, sloužil-li toliko u jeho pachtýře.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1924, Rv I 257/24.)

Žalobce, jenž byl po celou služební dobu zaměstnán u pachtýře dvora, domáhal se zaopatřovacích požitků na vlastníku dvora. Soudy všech tří stolic žalobu zamítly, Nejvyšší soud z těchto

důvodů:

Žalobcův právní názor, že podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., bývalí zaměstnanci na velkém majetku pozemkovém mají nárok na zaopatřovací požitky proti vlastníku velkostatku, třebaže sloužili toliko u jeho pachtýře, nedoznává opory v doslovu zákona. Právě § 11 zákona ve znění novely ze dne 13. července 1922, čís. 215 sb. z. a n., výslovně, že plnění požitky, uvedené v tomto zákoně, je povinen zaměstnavatel — nepraví se tedy, že vlastník aneb uživatel statku — u něhož počala nebo v případě Šu 1 písm. b) má počítati výplata zaopatřovacích požitků, a podle Šu 12 nov. zák. přechází povinnost plnění tyto požitky na dědice osob k výplatě povinných a ručí jiní právní nástupci osob k výplatě povinných s nimi nerozdílně za závazky z tohoto zákona plynoucí. Je na snadě, že vlastníka velkostatku nelze po-

kládati ani za zaměstnavatele zaměstnanců pachtýře jeho velkostatku, ani za pachtýřova dědice neb jinakého jeho právního nástupce. Není podle toho vlastník propachtovaného velkostatku tudíž ani povinen zaměstnancům pachtýře svého velkostatku z důvodu jejich služby u tohoto — není-li k tomu snad z jiného osobního důvodu zavázán — poskytovat zaopatřovací požitky. Že je k tomu zavázán pachtýř a nikoli vlastník velkého majetku pozemkového, toť zřejmě také stanovisko prováděcího nařízení z 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n., které v příkladě 2. k §u 9 výslovně uvádí jako zaměstnavatele k placení zaopatřovacích požitků povinného i pachtýře.

Čís. 3/72.

Předpis §u 46 zák. o úrazovém pojištění dělnickém ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 r. zák. na rok 1888, nedoznal změny novým doslovem §u 1315 obč. zák.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1924, Rv II 789/23.)

Žaloba havíře na báňskou společnost o náhradu škody, ježto utrpěl v dole úraz zaviněním žalované společnosti (§ 1315 obč. zák.), byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání, provádějíc dovolací důvod dle čís. 4 §u 503 c. ř. s., spatřuje nesprávné právní posouzení v názoru odvolacího soudu, že ustanovení §u 46 zák. o úraz. poj. děln. ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. z. z roku 1888, vylučuje v tomto případě použití předpisu §u 1315 obč. zák. Než vývodům dovolacím, pokud snaží se doličiti, že novelisovaným zněním §u 1315 obč. zák., zejména použitím v něm slova »vůbec« (überhaupt), bylo uloženo každému zaměstnavateli bezpodmínečně a bez výjimky ručení za zřizence nezdatné a že platí tento předpis také o podnicích, podléhajících nucenému pojištění úrazovému — nelze přisvědčiti. Předpis §u 46 zák. ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. z r. 1888 nepozbyl účinnosti novelisací §u 1315 obč. zák., který, jsa předpisem všeobecným, platí jen v případech, jež nejsou upraveny zákony zvláštními. Dovolání svými vývody a úvahami o tom, že ustanovení §u 46 cit. zák. nesrovnává se s moderními názory o sociálním pojištění a že v nových osnovách zákonných o všeobecném pojištění již není pojata výsada podnikatelů, že neručí za úkony svých nezdatných a nezpůsobilých zaměstnanců, nikterak nedoličuje, že toto ustanovení bylo ve skutečnosti zrušeno a že znění §u 1315 obč. zák. k takovému závěru logicky dospěti nelze. Naopak jest uvážiti, že původní zákony o úrazovém pojištění dělnickém, ze dne 28. prosince 1887 čís. 1 ř. z. z roku 1888 a ze dne 21. srpna 1917, čís. 363 ř. z. byly podstatně doplněny zákonem ze dne 10. dubna 1919, čís. 207 sb. z. a n. a že předpisy dřívěj-